

ВИСНОВКИ
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ВИКОНАННЯ
ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ЗА ПІДСУМКАМИ
ТРЬОХ КВАРТАЛІВ 2023 РОКУ В ЧАСТИНІ НАДХОДЖЕНЬ
ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ

Київ

<http://www.rp.gov.ua>

Висновки щодо виконання Державного бюджету України за підсумками трьох кварталів у частині надходжень загального фонду підготовлені Рахунковою палатою відповідно до вимог частини першої статті 53 Бюджетного кодексу України і пункту 3 частини першої статті 7 Закону України „Про Рахункову палату” на основі оперативної інформації про виконання державного бюджету за доходами за січень – вересень 2023 року й інформації про планові та фактичні показники щодо повернення кредитів до державного бюджету, державних запозичень та надходження коштів від приватизації за січень – вересень 2023 року (за оперативними даними станом на 01.10.2023), що надані Державною казначейською службою України Рахунковій палаті листом від 04.10.2023 № 13-06-1-06/18088.

1. У Законі України від 03 листопада 2022 року № 2710-IX „Про Державний бюджет України на 2023 рік” (далі – закон про державний бюджет на 2023 рік) надходження¹ загального фонду державного бюджету визначено в сумі 2 трлн 726 млрд 676,2 млн грн, а саме:

- 1) запозичення – 1 трлн 533 млрд 610,1 млн грн, у тому числі:
 - зовнішні – 1 трлн 442 млрд 885,2 млн грн;
 - внутрішні – 90 млрд 724,9 млн грн;
- 2) доходи – 1 трлн 173 млрд 110,7 млн грн;
- 3) повернення кредитів – 13 млрд 955,4 млн грн;
- 4) кошти від приватизації державного майна – 6,0 млрд гривень.

2. До закону про державний бюджет на 2023 рік внесено зміни в частині надходжень загального фонду згідно із Законом України від 21 березня 2023 року № 2992-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2023 рік” щодо забезпечення видатками сектору безпеки і оборони”.

З урахуванням змін визначений у законі про державний бюджет на 2023 рік обсяг надходжень загального фонду державного бюджету збільшено на 512 млрд 520,2 млн грн, або 18,8 відс., – до 3 трлн 239 млрд 196,4 млн грн, у тому числі:

- 1) доходів – на 60 млрд 680,1 млн грн, або 5,2 відс., – до 1 трлн 233 млрд 790,8 млн грн;

¹ Відповідно до пункту 37 частини першої статті 2 Бюджетного кодексу України до надходжень державного бюджету належать доходи бюджету, повернення кредитів до бюджету, кошти від державних запозичень, кошти від приватизації державного майна, повернення бюджетних коштів з депозитів, надходження внаслідок продажу/пред’явлення цінних паперів.

У 2023 році повернення бюджетних коштів з депозитів і надходження внаслідок продажу/пред’явлення цінних паперів до загального фонду не планувалось і не відбувалось.

2) запозичень – на 451 млрд 840,1 млн грн, або 29,5 відс., – до 1 трлн 985 млрд 450,2 млн грн, у тому числі:

внутрішніх – на 271 млрд 261,2 млн грн, або в 4,0 раза, – до 361 млрд 986,1 млн грн;

зовнішніх – на 180 млрд 578,9 млн грн, або на 12,5 відс., – до 1 трлн 623 млрд 464,1 млн гривень.

Крім того, Міністерством фінансів України на підставі частини першої статті 16 Бюджетного кодексу України внесено зміни до затверджених на рік показників надходжень від державних запозичень²: збільшено план внутрішніх запозичень на 73 млрд 153,4 млн грн і зменшено на цю суму план зовнішніх запозичень.

З урахуванням цих змін план на 2023 рік зовнішніх запозичень визначено в сумі 1 трлн 550 млрд 310,7 млн грн, внутрішніх – 435 млрд 139,5 млн гривень.

3. План надходжень загального фонду державного бюджету на січень – вересень 2023 року згідно з розписом державного бюджету із урахуванням внесених змін становив 2 трлн 268 млрд 772,0 млн грн, або 70,0 відс. плану на рік, у тому числі:

1) запозичень – 1 трлн 370 млрд 620,6 млн грн, або 69,0 відс.;

зовнішніх – 982 млрд 437,8 млн грн, або 63,4 відс.;

внутрішніх – 388 млрд 182,8 млн грн, або 89,2 відс.;

2) доходів – 887 млрд 574,7 млн грн, або 71,9 відс.;

3) коштів від повернення кредитів – 9 млрд 76,7 млн грн, або 65,0 відс.;

4) коштів від приватизації державного майна – 1,5 млрд грн, або 25,0 відс. плану на рік.

4. Згідно зі звітними даними надходження до загального фонду державного бюджету за три квартали 2023 року становили 2 трлн 504 млрд 892,8 млн грн, або 110,4 відс. плану на звітний період і 77,3 відс. плану на рік.

Доходи загального фонду у звітному періоді становили 1 трлн 274 млрд 900,2 млн грн, або 143,6 відс. плану на звітний період і 103,3 відс. плану на рік. Так, до державного бюджету від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ надійшло грантів на бюджетну підтримку на суму 362 млрд 908,7 млн гривень. Зазначені надходження на січень – вересень не планувалися. Без урахування цих надходжень плановий показник звітного періоду перевиконано на 24 млрд 416,8 млн грн, або 2,8 відсотка.

² У разі зменшення обсягу коштів від державних внутрішніх (зовнішніх) запозичень порівняно з обсягом, визначеним законом про Державний бюджет України, у зв'язку з погіршенням умов таких запозичень та/або кон'юнктури фінансового ринку допускається збільшення обсягу коштів від державних зовнішніх (внутрішніх) запозичень з дотриманням граничного обсягу державного боргу.

Зокрема, перевиконано план надходження:

податку на прибуток підприємств – на 22 млрд 717,5 млн грн, або 27,2 відс.;

акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) – на 15 млрд 900,4 млн грн, або 35,5 відс., найбільше – за рахунок податку з тютюну та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, – на 13 млрд 925,3 млн грн, або 42,9 відс.;

частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету, та дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність, – на 6 млрд 468,2 млн грн, або 25,1 відс.;

ввізного мита – на 3 млрд 689,6 млн грн, або 20,2 відс.;

податку та збору на доходи фізичних осіб – на 2 млрд 74,9 млн грн, або 1,7 відс.;

плати за користування кредитами (позиками), залученими державою, – на 1 млрд 746,5 млн грн, або в 3,7 раза;

збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів – на 1 млрд 732,1 млн грн, або в 7,2 раза.

Загалом планові показники окремих складових, без урахування грантів на бюджетну підтримку, перевиконано на 78 млрд 855,6 млн гривень.

Водночас планові показники на звітний період окремих доходів загального фонду не виконано на 54 млрд 438,8 млн грн, зокрема:

рентної плати за користування надрами загальнодержавного значення – на 18 млрд 773,0 млн грн, або 28,9 відс., найбільше – рентної плати за користування надрами для видобування природного газу – на 14 млрд 883,0 млн грн, або 29,4 відс., рентної плати за користування надрами для видобування залізних руд – на 2 млрд 380,1 млн грн, або 61,2 відс.;

податку на додану вартість із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування – на 15 млрд 337,7 млн грн, або 9,5 відс.;

податку на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів – на 11 млрд 45,8 млн грн, або 4,1 відс.;

акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) – на 2 млрд 879,4 млн грн, або 13,0 відс., найбільше – податку з тютюну та тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах, – на 4 млрд 99,5 млн грн, або 19,6 відс.;

реверсної дотації – на 2 млрд 171,4 млн грн, або 15,2 відсотка.

Надходження від запозичень у січні – вересні цього року до загального фонду державного бюджету становили 1 трлн 219 млрд 491,7 млн грн,

або 89,0 відс. плану на січень – вересень і 61,4 відс. плану на рік, у тому числі від:

зовнішніх запозичень – 831 млрд 308,9 млн грн, або 84,6 відс. плану на звітний період і 53,6 відс. плану на рік за рахунок отримання, зокрема, макрофінансової допомоги Європейського Союзу (536,0 млрд грн), траншів кредиту Міжнародного валютного фонду в межах програми розширеного фінансування (131,4 млрд грн), позик за проектами Міжнародного банку реконструкції та розвитку (83,6 млрд грн), кредиту Уряду Канади (64,2 млрд грн);

внутрішніх запозичень – 388 млрд 182,8 млн грн, або 100,0 відс. плану на звітний період і 89,2 відс. плану на рік, зокрема за рахунок випуску облігацій внутрішньої державної позики „Військові облігації” у сумі 183,2 млрд гривень.

Повернення кредитів до загального фонду державного бюджету становило 7 млрд 817,5 млн грн, або 86,1 відс. плану на звітний період і 56,0 відс. плану на рік.

Надходжень від приватизації державного майна отримано в сумі 2 млрд 683,4 млн грн, або 178,9 відс. плану на січень – вересень цього року і 44,7 відс. плану на рік.

* * *

Перевиконання показників надходжень загального фонду державного бюджету, врахованих у розписі державного бюджету на січень – вересень цього року, більше ніж на 15 відс. не встановлено.

Т. в. п. Голови Рахункової палати

Андрій МАЙСНЕР